

Csőgyártó üzem Pusztamérgesen

A vaslemezről készült kályhacsöveket rövid idő alatt „megeszik” a gáz égéstermékei. Az alumínium ebből a szempontból erősebb, jobban ellenáll a földgáz vagy városi gáz füstjének. Ezért újabban alumínium-égéstermék elvezető csöveket alkalmaznak a gázkályhákhoz, boylerekhez, konvektorokhoz. Az országosan is megnőtt keresletről indíttatva az Első Szegedi Járási Ktsz márciusban Pusztamérgesen hozzalátott egy alumínium csőgyártó üzemrészt kialakításához. A ktsz saját erőből, 300 ezer forintot beruházással komplett üzemet létesített régi üzemházában. A szükséges gépek egy részét a Szegedi Tömegcikk Ktsz-től vették át, másik részét saját szakembereik készítették el. A munka jól sikerült és július 1-én a próbagyártás is megkezdődött, összesen 5 ezer csövet készítették el és küldtek el a Budapesti Építőipari Anyagellátó és Készletező Vállalatnak. Az új, 200 négyzetméteres üzemben jelenleg 14-en dolgoznak, naponta 500 egyenes- és könyöcső szakaszt gyártanak. A próba után, tegnap, megtörtént a műszaki átadás is. Az év hátralévő hónapjaiban mintegy 2 millió forint értékű terméket készítenek.

Pavilonról — pavilonra

Negyvenezer látogató az ipari kiállításon

Az idei Szegedi Ipari Város és Kiállítás színvonalasabb a múlt événél. Ízlésebben, összehangoltabban rendezték a pavilonokat, s ami fő — igen gazdag a bemutatásra kerülő áruválaszték. Az országos nagyvállalatok és a kisebb tanács, szövetkezeti kiállítók egyaránt alaposan felkészültek, legújabb termékeiket hozták Szegedre.

Színes asztali szettek

A Szegedi Kenderfonó és Szövőipari Vállalat a hagyományos, kenderből, jutából és pamutból gyártott szövetek és zsinetek mellett a legkorszerűbb szintetikus termékeiket is bemutatja. Így például a nemrég üzembehelyezett olasz Covema gépsor legfrissebb készítményeit. Zsinegeket, különféle viscós divatanyagokat, színes asztali szetteket. A háziasszonyok által gyakran keresett asztali szettek közül a kiállítás alatt árusít a vállalat. Természetesen nem hiányoznak a vitrinekből a BNV-n díjat nyert gyártmányok: a laminált cipőváson, valamint a polipropilén és a polietilén anyagok sem. Ugyancsak érdeklődésre tarthat számot a kemping-ponyva s a jóminőségű sisal futószőnyeg.

A KGST-palotáig...

Gyuláról Szegedre nem olyan nagy az út; a Gyulai Fa- és Fém bútortipari Ktsz már sokkal messzebbre is elküldte készítményeit. Kivitelük nemcsak jelentős, hanem fontos is; legjellegesebb munkáik a most épülő moszkvai KGST-palotában kapnak majd helyet. A tavalyi rendelés értelmében 30 millió forint értékű irodabútor szállítanak a szovjet fővárosba.

„Nagyon tetszett a Direktor fotel...” — írta a vendégkönyvbe az egyik látogató arról a gördíthető, magashítható elegáns fotelről, amelyet a KGST-palota majdani berendezéséből tárgyalóasztalok, székek társaságában mutatnak be itt, Szegeden. A bejegyzések közt

Szabadságon a gyár

Jól dolgozni csak megbízható szerszámmal lehet. A régi mesterek igazsága talán még jobban áll a mai bonyolult gépekre és gyárakra. A hosszú hónapok szakadatlan munkája után ilyenkor nyáron hosszabb-rövidebb időre leállnak a villanymotorok, pihennek a termelő berendezések. A gyárak főszereplői ilyenkor a lakatosok és a TMK-sok lesznek.

Csőgyár:

Új ventilátorok — egészségesebb üzem

A szegedi cipőgyárban összesen két hétre álltak le a szalagok. Hagyomány: majd 700 dolgozó — a segéd munkástól az igazgatóig — egyszerre megy szabadságra. Kivéve természetesen a 40 főnyi karbantartó különítményt, amelynek július 17-től 29-ig egy évre való javítani valót kell elvégezni.

Az egyik legfontosabb munkával — az új szellőző szerelésével — jól állnak. Az óránként 6 ezer köbméter levegőt cserélő ventilátorok helyett már beszerelték a dupla teljesítményű új berendezéseket. A cserére azért volt szükség,

mert a cipőgyártásnál olyan nitro, illetve benzol anyagokat használnak, amelyek az egészségre fokozottan ártalmasak. Az elmúlt év tapasztalatai bizonyították: ezek a káros anyagok alaposan szennyezték a műhelyek levegőjét. Az új, most beszerelt elszívók sokat javítanak a helyzeten, segítségükkel gyors légcserét biztosítanak majd.

A TMK-sok más helyen is új berendezést szerelnek: a 13-as, 14-es aljakészítő üzemrészen a továbbított munkaszalagot újjal cserélik fel. A régi helyett mintegy 250 ezer forinttal kevesebbért új, 40 főnyi karbantartó korszakosított, jobbat készítettek. Az új szalaggal már a cipők szárítását is megoldották. Valamennyi munkateremben dolgoznak a festők és a tisztítóbrigádok is. Mire véget ér a gyár szabadsága, a cipőgyári dolgozók tiszta műhelyekbe, megbízható, kijavított gépekhez térhetnek vissza.

EMERGÉ Gumigyár:

Felújították a présgépeket

A szegedi gumigyárban — felépítése óta először — nagyobb arányú karbantartást végeztek el az elmúlt hetek-

ben. Az OGV 14 tagú budapesti szerelőbrigádja és a szegedi gyár lakatosai, TMK-sai a legfontosabb gumipari alapgépeket javították meg. A szegediek közül Varga Lajos és brigádja kiemelkedő munkát végzett. Az úgynevezett VEB-kalendert először látták „belülről”, de ennek ellenére a bonyolult gépet kifogástalanul, rövid idő alatt kijavították. Három nap helyett — éjszaka is dolgozva — egy nap alatt fejezték be a szerelését.

A gumigyárban is fokozottabban ügyelnek a munkavédelemre. Az első karbantartási időszakban a tömlő és lemezüzemi nagycsarnokban 99 ventilátort vettek szemügyre és javították ki a TMK-sok. Sőt az üzem két legmelegebb présgépéhez, ahol 40—50 Celsius-fokot is mutat a hőmérő, nagy teljesítményű légbefúvót szereltek.

A gumigyár „nem ment szabadságra”, a munkákat alaposan előkészítették, átszervezték a gyártásfolyamatot. Így a karbantartási időszakban sem szünetelt a termelés.

Szalámigyár, vágóhid:

Új félautomata gépsor

A szegedi szalámigyárban még javában dolgoznak a műszakok, az előkészületek azonban már itt is megkezdődtek. Július végén a vágóhídon 10 napra, a szalámigyárban három hétre áll le a termelés, két év után. Az érdekesebb munka a szalámigyárban kezdődik: több millió forint értékű félautomata szalámitöltő gépsort szerelnek fel. Az új, hat egységből álló korszerű berendezést a szegedi szalámigyár tapasztalatait is felhasználva készítette el egy NSZK-beli gyár. A félautomata higiéniai szempontból is az egyik legkorszerűbb gép lesz a magyar húspanban: emberi kéz érintése nélkül felvágja és tölti a húst; az anyagtovábbítás sávpályarendszeren történik.

A karbantartóknak ezenkívül bőven akad még tennivalójuk. A szalámigyár többi gépét is rendbe hozzák majd a három hét alatt, a vágóhídon pedig a sertéskopasztó és börtisztító gép várja „a gyógyító” lakatosokat.

M. I.

Új formák a lengyel—magyar együttműködésben

A magyar és a lengyel gazdasági körök az ipari együttműködés új útjait keresik. Ipari kooperációk, gyártásszakosítások és a munkamegosztás más módjait kutatják, hogy előmozdítsák a leggazdaságosabb termelést és vele együtt a kölcsönös áruszállítások fokozását. Már eddig is több kooperáció kezdődött, első sorban a kohászatban és a gépgyártásban, de a népgazdaság több más ágában is tapasztalhatók ilyen mindkét ország számára kedvező kezdeményezések. A már korábban megkötött magyar—lengyel timföld alumínium-egyezmény, a gépiparban kibontakozó kooperáció eredményes munkamegosztást alakítottak ki.

Az új együttműködési formák a kereskedelemben is érvényesülnek. A széleskörű választékcseréje hozzájárul mindkét ország lakosságának jobb ellátásához. Ez évben részben az államközi kereskedelmi szerződések, részben pedig a belkereskedelmi szervek közötti kölcsönös megegyezés alapján több mint 12 millió rubel értékű magyar és lengyel közüzemi cserélt cikk cserélt gazdát. (MTI)

Érthető aggályok

Az új gazdaságirányítási rendszer belépését megelőző várakozásban sokféle vélemény, hangulati elem található most már, miután egyre közelebb kerül bevezetésének ideje. Az egészséges hangulatba belevegyül bizonyos aggályoskodó érzésekből táplálkozó, kétkedő vélemény is. A Parlament utóbbi ülészakán a kormány elnöke néhány kérdést tisztázott azok közül, amelyek a közvéleményt foglalkoztatják. Természetes, hogy a tisztázott kérdésekre is vissza-vissza térnek hírközlő szerveink, mert egyszeri hallásra nehéz is megérteni az új fogalmakat. (Igaz az is, hogy most majd a gazdaságban szerepet játszó új fogalmak elmondásának hatása, eredményessége, a közérthetőségtől és az egyszerűségtől függ. Más szóval: a tömeges méretű ismertetésben a színvonalat az egyszerűség, a közérthetőség jelenti. Csak ezen az úton lehet az új irányítási rendszer misztifikáltságát is megszüntetni. Az alapfogalmakat a megvalósító munkásoknak, parasztoknak köreiben, az egyszerűen gondolkodó dolgozó emberek között tisztázni, őket e nagy elképzelés végrehajtásához megnyerni csak egyszerű, közérthető stílusban lehet. Csak így értik pontosan, miről van szó. A közgazdasági elméleti tudományt tehát szükségtelen megmagyarázni tömegagítációnkban és tömegpropagandánkban.)

Az az aggály, hogy jól szervezett gazdaságunkat kitesszük az áru- és pénzvonzatok szabad játéka alá — indokolatlan. Ez elveink és intézkedéseink alaposabb ismereténél hiányából fakad. Az áruk nagy része kötött, tehát államilag szabályozott keretek között kerül termelői, illetve fogyasztói forgalomba. S az áru kisebb hányada az, amely áru és pénzvonzatok alapján formálja önmagát. A leglényegesebb népelelméleti cikkek például — kenyér, liszt, cukor, zsír stb. — szabályozott, fix árakon kerülnek forgalomba továbbra is. Nem történik meg tehát az, hogy egyik helyen a lisztet 4 forint 60-ért adják, a másik helyen 3 forintért, és egy harmadik helyen 6 forintért. Azért hoztuk ezt a példát, mert ez áll legközelebb a lakossághoz, s nem a fix szénárak vagy dohányárak stb.

Az is igaz viszont, hogy a korábbi évektől eltérően nagyobb lesz itt is a rugalmas gazdálkodás lehetősége, s nagyobb szerep jut a kereslet-kínálat törvényének is. De ez nem érvényesülhet szabadon, automatikusan. Államilag behatárolt körben mozog a kereslet-kínálat. Nem a szocialista tervgazdálkodás „felszámolása” kezdődik tehát 1968. január 1-től. Továbbra is a tervgazdálkodás elvei érvényesülnek, de az irányításban más, hasznosabb módszerek kapnak helyet. Tervutasítás helyett gazdasági tényező és ösztönzők befolyásolják a termelést. Ezek a gazdasági tényezők és ösztönzők azonban a tervgazdálkodás tökéletesebb formáinak érvényesüléséhez vezetnek, s nem a tervgazdálkodás ellen hatnak, mint ahogyan azt az aggályoskodók itt-ott elmondják.

Arról sincs szó, hogy a bérvonzatok teljesen szabad játéka határozza meg a munkaerő mozgását. Az biztos, hogy sokkal nagyobb lehetőséget nyújt a bérrendszer a munkaerő mozgásra, mint a korábbi években, de ez sem úgy történik, hogy tervgazdálkodásunkat megbénítja például a munkaerő elhelyezkedése és mozgása szempontjából. Ha valaki azt gondolja, hogy egy-egy iparágban vagy azonos típusú üzemek között olyan nagyfokú béraránytalanság alakul ki, hogy az veszélyeztetni a gazdaságilag hasznos termelést — az téved, mert ez nem történik meg. Mégegyeszer hangsúlyozzuk: lesznek bérkülönbségek, de „behatárolt” és nem önkényesen, termelési konjunktúrára vagy pangásra építve. Nagyobb bérkülönbségek lesznek a jelenleginél, de ez összefüggésben áll a végzett munka társadalmi értékével, ettől nem lehet független. Viszont egészen természetes, hogy lesznek kiválók, nagy értéket teremtők és ez magasabb bérösszegben kerül honorálásra, és lesznek rosszul dolgozók, akiknél alacsonyabb bérösszegben fejeződik ki rossz gyenge munkájuk. Vagyis a jó és rossz munka közötti különbség jobban kifejeződik a bérezésben is, mint eddig. Azért szólnunk erről, mert vannak olyan szélsőséges elképzelések a jövőre vonatkozólag, amelyekkel szemben már most indokolt fellépni. Aránytalanul magas jövedelmekről és a létminimumot alig biztosító bérek kialakulásáról nem lehet szó. A jövedelmi szintek mértéke nálunk, szocialista viszonyaink között „egyeseknél” sem érhetik el a csillagászati magasságokat. Ez erkölcstelen lenne, nehezen egyeztethető össze szocialista morális felfogásunkkal.

Az állam továbbra is figyelemmel kíséri és befolyásolja a kifizetett bérek nagyságát. Ennek egyik oka, hogy a jövedelem-aránytalanságok megakadályozását szilárdan kézben tartja. A másik ok: a bérekkel — a vásárlóerővel — arányban kell állnia az árufedezetnek. Nem lehet kint a forgalomban több pénz, mint amennyinek megvan az árufedezete. S ezt csak az állam képes biztosítani, amely az egész gazdaság irányítását végzi. Ilyen (és még egyéb) indokok alapján mondotta a kormány elnöke a hivatkozott parlamenti ülés zárszavában, hogy nálunk az új gazdaságirányítás nem okoz pénzfelhígulást, vagyis inflációt. Ezt azért érdemes ismételt hangsúlyoznunk, mert a téves nézetek között az is elhangzott: mi lesz akkor, ha kialakul olyan pénzforgalom, amely híjával lesz stabil árufedezetnek? Kormányunk eltökélt szándéka, hogy ilyesmi nálunk nem következik be.

Hasonló módon jelentkeznek a beruházások is. Ez nem is annyira a néptömegek körében okozott és okoz illúziókat, sokkal inkább az alsó- és középvonulatok körében. A legfontosabb és legjelentősebb beruházásokat továbbra is az állam tartja kézben és centrális szervek határozzák meg a népgazdaság számára, a népgazdasági ágak arányos fejlesztése szempontjából, külső és belső piaci igényekre stb. tekintettel a fontosabb beruházásokat. Ez már önmagában is biztosítja arra, hogy a lokális és az országos érdekeknek nem lesz olyan súlyos összeütközése, hogy a külső vagy a belső piacon derüljön ki az például, hogy laborból annyit gyártottunk, ami fedezné 50 évre előre az egész világ lavorszükségletét, azért mert a 19. megyéből 16-ban lavorgyárat építettek. Ilyen vicceket nem engedhetünk meg magunknak beruházási politikánkban. Ugyanakkor a gazdaságosabb, okosabb, hasznosabb hajtóerő termelés szempontjából a beruházások mozgékonytágát elősegíti az új gazdaságirányítási rendszer.

Ezekből a példákból az tűnik ki, hogy egész néptünk — közöttük gazdasági funkcionáriusainkat is — rendszere- sen segítenünk kell abban, hogy erősödjön reálérzékük és a valóság talaján ítéljék meg a valóságos dolgokat.

D. L.